

חוסה זועק מאחורי הגדר. מה התרחש כאן? השופט בא לבחון זאת בעצמו

המרכז, מסבירה לשופט פרגו כי זהו שיח המתחיל לפתח את קוציו כתחילת עונת-הפריחה. רק בסוף העונה הוא נעשה קוצני מאוד ומסוכן. "בגינה הפ" רטית שלי שתלתי את השיח הקוצני הזה סמוך לגדר, כדי להרתיע גנבים," היא אומרת כלהט.

כפרוטוקול כתב השופט כי נדקר קלות מאוד. נטע זליג, העובדת הסוציאלית של רוחמה, מתרחקת מהמולה הקוצנית. פניה חמורים. היא מביטה בשופט בספקנות. "לידי אף אחר לא מעו לנהוג באלימות," היא אומרת. "כשאני יוצאת מכאן, אני לא רגועה. תמיד דואגת. תמיד שואלת את עצמי אם הכל בסדר ומה קורה שם. בוודאי שצריך לשנות כאן הרבה דברים. אבל זה תלוי בתקציבים ובסוג העובדים שמגיעים לכאן."

ואני מאמין שהם בחרו בשיטה הזו כדי לנסות ולהביא לסגירתו. מרכוס הושעה מעבודתו. גם אם יזכה, לא יחזור לרוחמה. הוא מתכוון ללמוד איך מרכיבים תריסים. תריס, כידוע, לעולם אינו אלים. גם לא ממחר להגיש תלונה במישטרה.

יהודה פרגו חולף בחיפזון על פני המיכלאה. היער הבא: שדה-כר קטן, כפאתי המוסד. כאן, עליפי כתבי האישום, כי-13 בנובמבר 1986, בשעה 16.20, דחה רוני מרכוס שני מטופלים אל שיח קוצני, הורה להם למשוך בענפיו ואחר-כך הצליף בהם בענפי השיח. "כשהם צועקים בהיסטריה". השופט מבקש לבדוק את מידת קוצניותו של השיח. הוא מחטט בשיח, מחפש קוצים ולא מוצא. שוב מחפש, ומוצא כמה קוצים קטנים, קהים. קלרה רגיניאנו, מפרקליטות מחוז

הם סגורים בביתנים או במיכלאה, ויכולים לצאת רק בליווי מטפל. בדלתות אין ידיות, כי את הידיות המטפלים נושאים עימם, נותחים דלת כרצונם. 204 המטופלים ב" גילאי 10 עד 60 מסתובבים בין שבילי המוסד לטיול יומי. בדרך-כלל

פלים: היכה כחזה ובסנטר, ניגח ראשים בקיר, עיקם ידיים, בעט בצלעות, דחף אל שיח קוצני, יידה אבנים, איים במגב על אחד המטופלים. כדי להפגין טוהר-מידות, הוא נכנס אל המיכלאה, מחבק כמה מטופלים מבובלים, מלטף אותם, מחלק הוראות פייסניות ומצטלם בחברתם, כמו דוד הכיבי. "ארבע שנים הייתי כאן עובד-משק", מספר מרכוס. "כשלא היו מספיק מטופלים, שימשתי גם כמטפל. התנהגתי אליהם עם לב רחום. הבאתי להם סוכריות, לקחתי אותם לטיולים עשיתי להם תה. "לפעמים משתמשים בכוח, אבל רק כשאין ברירה, כשהם אלימים מאוד ומאימים עליי. אין לי יסורי-מצפון. אני חושב שאני מטפל טוב. הסוכנת המישטרית לא פיענחה נכון את מה שהיא ראתה. יכול להיות שהכל היה תרגיל מלוכלך של העירייה. זהו איזור יוקרה. השכנים רצו שהמוסד ייסגר,

שנים מנהלת בית-הספר של רוחמה. "כאן מנסים לעצב את ההתנהגות שלהם. אם מישוה, למשל, אוהב לקרוע בגדים, מניחים לו לקרוע ערימות של בגדים, עד שנוצרת אצלו הצפה נפי שית, כלומר, עד שנמאס לו לקרוע. אז מפנים את יצרי-הקריעה לאפיק חיובי. "כדי שהפרוייקט יצליח, צריך להצי מיד אל כל מטופל מטפל אישי. כאן היחס הוא מטפל אחד ל-12 מטופלים. העובדה הזו יוצרת המון קשיים. המטפלים מתוחים. המטופלים, שיש בנייהם גם בעלי בעיות ניאורולוגיות, הם אנשים אלימים. לפעמים צריך להגיב על האלימות שלהם בכוח נגדי. גם אני ספגתי מהם מכות."

רקח אחת אחרי-כך. בדרך לחצר. חמישה מטופלים יושבים על האסלות בחדר-השרותים הענק, שבו שמונה אסלות. מיכנסיהם משולשלים, אבריי המין מוצגים לראווה. בלי פרטיות. בלי כבוד. השופט ופמלייתו חולפים על פניו הם. איש אינו מציץ לעברם. כאילו היו חיות מוזרות ולא יצורי-אנוש. דרומנד מוריס קרא לנו: גידהחיות האנושי. ברוממה מקבל הכינוי הזה מימד חזותי מבהיל. מדהים. גיבעת-חול קטנה מגודרת בגדר. במרכזה סולמות-מתכת, המיועדים ל-מישחק. כעשרה מטופלים מעוותי צורה מתפלשים בחול, קוראים קריי אות-שימחה לעברו של השופט ופמי ליתו. "ביקור! ביקור!" צורה גבר רק ומחייך לעברו של הצלם. "זהו פרוייקט מיוחד לעיצוב ה התנהגות", אומרת חפציבה ליפשיץ, דוקטורנטית לחינוך מיוחד באוניברסיטת בר-אילן, שהיתה במשך שלוש

השכנים רצו לסגור

ר וני מרכוס (33), נאשם מס' 8, צבר את מיספר-האישומים הרב ביותר. תשע פעמים תקף את המטור

שופט מזועזע. השופט, יהודה פרגו, שומר בדרך-כלל על ארשת פנים אדישה. רק פעם אחת, כשנתקל בחוסה צעקנית במיוחד, הביעו פניו לרגע את הזועזועות. כתבה: שרה לייבווביץ. צילום: צבי טל